

Warszawa, dnia 14 stycznia 2019 r.

Sygn. akt VI Ka 1533/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Ludmiła Tułaczko

Sędziowie: SO Adam Bednarczyk

SR del. Izabela Kościarz - Depta (spr.)

protokolant: p.o. protokolanta sądowego Zuzanna Poźniak

przy udziale prokuratora Józefa Gacka

po rozpoznaniu dnia 14 stycznia 2019 r. w Warszawie

sprawy R. B., syna A. i J., ur. (...)

w W.

oskarżonego z art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k.

L. C., syna L. i M., ur. (...) w W. oskarżonego z art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez obrońców oskarżonych

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi - Północ w Warszawie

z dnia 18 czerwca 2018 r. sygn. akt III K 409/17

zmienia zaskarżony wyrok w pkt 1 w ten sposób, że orzeczoną wobec oskarżonego R. B. karę pozbawienia wolności obniża do 1 (jednego) roku i 4 (czterech) miesięcy; w pozostałym zakresie wyrok w zaskarżonej części wobec R. B. i L. C. utrzymuje w mocy; zwalnia oskarżonego R. B. od kosztów sądowych w sprawie w części na niego przypadającej przejmując wydatki na rachunek Skarbu Państwa; zwalnia oskarżonego L. C. od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze w części na niego przypadającej przejmując wydatki na rachunek Skarbu Państwa.

SSO Adam Bednarczyk SSO Ludmiła Tułaczko SSR del. Izabela Kościarz - Depta

Sygn. akt VI Ka 1533/18

UZASADNIENIE

Oдноśnie oskarżonego L. C. zgodnie z wnioskiem.

L. C. został oskarżony o to, że:

w okresie od 1 lipca 2015 roku do dnia 12 października 2016 roku w W., wbrew przepisom ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, działając w wykonaniu z góry powziętego zamiaru i w krótkich odstępach czasu, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, udzielił odpłatnie:

- w okresie od 1 czerwca 2016 roku do dnia 8 września 2016 roku w W. w datach bliżej nieustalonych M. K. około siedmiu razy środków odurzających w postaci heroiny w ilości po jednej działce o nieustalonych wagach, za każdym razem za kwotę 50 złotych za porcję,

- w okresie od 1 lipca 2015 roku do dnia 12 października 2016 roku w W. w datach bliżej nieustalonych A. P. około stu razy substancji psychotropowej w postaci mefedronu w ilości od jednej do trzech działek o nieustalonych wagach jednorazowo, za kwotę 30 złotych za porcję, w tym w dniu 11 października 2016 roku w W. w ilości 0,63 grama, za kwotę 30 złotych, około stu razy środka odurzającego w postaci heroiny w ilości od jednej do dwóch działek o nieustalonych wagach jednorazowo, za kwotę 50 złotych za porcję, nadto około kilkudziesięciu razy metadonu w ilości około 90 mililitrów jednorazowo, za każdym razem za kwotę 45 złotych, przy czym czynu tego dopuścił się w okresie 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary za umyślne przestępstwo podobne,

tj. o czyn z art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi – Północ w Warszawie III Wydział Karny wyrokiem z dnia 18 czerwca 2018r. (sygn. akt III K 409/17) uznał oskarżonego L. C. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i wymierzył karę 5 lat pozbawienia wolności oraz na podstawie art. 33§2 k.k. obok kary pozbawienia wolności Sąd wymierzył karę grzywny w wysokości 150 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 200 złotych. Na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczył oskarżonemu L. C. okres faktycznego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 8 maja 2017 roku godzina 19:00 do dnia 18 czerwca 2018 r. godzina 12:20, a na podstawie art. 45§1 k.k. orzekł wobec oskarżonego L. C. przepadek na rzecz Skarbu Państwa korzyści majątkowej uzyskanej z popełnienia przestępstwa w kwocie 9 250 złotych.

Powyższy wyrok został zaskarżony przez obrońców na korzyść oskarżonego L. C..

Obrońca oskarżonego adw. A. I. zarzuciła wyrokowi:

1) na zasadzie art. 438 pkt 2 i 3 k.p.k. – obrazę przepisów postępowania, art. 4 k.p.k., art. 7 k.p.k w zw z art. 410 k.p.k. w zw. z art. 424 k.pk. dokonując oceny dowodów w sposób dowolny poprzez:

- nie rozważenie obiektywnie okoliczności związanych z uzyskaniem materiału dowodowego, dowolność ocen w zakresie przyznania waloru wiarygodności zeznaniom świadków, poprzez uznanie winy oskarżonego przy uznaniu za wiarygodne zeznań M. K. i A. P., podczas gdy z obiektywnych okoliczności wynika, iż zażywali w tamtym czasie heroinę, sygnalizowali naciski ze strony policjantów w czasie przesłuchania;

- przypisaniu sprawstwa za wprowadzenie do obrotu określonych ilości heroiny w oparciu o zeznania ponawiających świadków w sytuacji, gdy nikt z pozostałych stron nie potwierdził tych okoliczności;

- ustaleniu ilości i wartości środków odurzających oraz wysokości osiągniętej korzyści majątkowej na podstawie wyłącznie zeznań pomawiających świadków, nie znajdujących potwierdzenia w żadnych innych choćby posiłkowych dowodach

2) obrazę przepisów postępowania art. 7 k.p.k. w zw. z art. 170 § 1 pkt 4 i 5 k.p.k. poprzez dowolną ocenę przydatności i oddalenie wniosków dowodowych o:

a. powołanie biegłego z zakresu terapii uzależnień

b. ponowne przesłuchanie świadków A. P. oraz M. K. w obecności psychologa, wobec wątpliwości co do stanu psychicznego świadków podczas składania zeznań

c. przesłuchanie jako świadka funkcjonariusza K. B. co do okoliczności zatrzymania M. K.

- podczas gdy przeprowadzenie powyższych dowodów pozwoliłoby na obiektywne i wszechstronne zbadanie okoliczności sprawy

3) błąd w ustaleniach faktycznych, poprzez przyjęcie, iż zebrany i ujawniony w sprawie materiał dowodowy, w tym w szczególności zeznania świadka M. K. i A. P. w oparciu o które to zeznania Sąd I instancji poczynił praktycznie całokształt ustaleń faktycznych, jak również pozostały materiał dowodowy, mający służyć pozytywnej weryfikacji depozycji pomawiających świadków, upoważnia do uznania winy i popełnienia przypisanych oskarżonemu w wyroku czynów, podczas gdy prawidłowa i dogłębna analiza całokształtu materiału dowodowego zebranego w niniejszej sprawie w żadnym razie nie pozwala na przyjęcie (a już na pewno na przyjęcie ponad wszelką wątpliwość), aby potwierdzono wystąpienie okoliczności wypełniających znamiona przypisanych mu przez Sąd I instancji w zaskarżonym wyroku czynów.

W konkluzji obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego ewentualnie o przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji.

Obrońca oskarżonego adw. L. C. zarzucił wyrokowi:

1) obrazę przepisów postępowania art. 4 k.p.k., art. 7 k.p.k. poprzez dokonanie dowolnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, nie rozważeniu całokształtu okoliczności ujawnionych w sprawie, błędnej i jednostronnej ocenie oraz analizie dowodów oraz bezkrytycznym daniu wiary zeznaniom złożonym przez A. P. i M. K. na etapie postępowania przygotowawczego podczas gdy:

- na etapie postępowania sądowego powołani świadkowie kategorycznie zaprzeczyli prawdziwości depozycji złożonych na etapie postępowania przygotowawczego

- z zeznań tych osób wynika, że w sposób ciągły przez co najmniej kilkanaście miesięcy zażywały środki psychoaktywne, w tym heroinę i mefedron, a zatem nieprawdopodobne jest, iż te osoby były w stanie odtworzyć w szczegółowy sposób zdarzenia z okresu, w którym znajdowały się w tzw. „ciągu”

- art. 170 § 1 pkt 4 k.p.k. poprzez oddalenie wniosku obrońcy oskarżonego o powołanie biegłego z zakresu terapii uzależnień

- art. 410 k.p.k. poprzez przyjęcie, że oskarżony podejmował próby wywierania bezprawnego wpływu na kluczowych świadków w sprawie przy pomocy innych osób, pomimo, iż okoliczność ta nie wynika z żadnego z dowodów przeprowadzonych w toku postępowania

2) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na jego treść

3) rażąco niewspółmierność kary poprzez wymierzenie przez Sąd I instancji oskarżonemu kary 5 lat pozbawienia wolności oraz kary grzywny 150 stawek dziennych grzywny przy ustaleniu wysokości jednej stawki na kwotę 200 złotych

W konkluzji obrońca oskarżonego wniósł o:

1) zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wymierzenie kary łagodniejszej

2) względnie o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania w tym zakresie

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacje obrońców oskarżonego L. C. nie zasługiwały na uwzględnienie, w związku z powyższym Sąd Odwoławczy utrzymał w mocy wyrok w tej zaskarżonej części.

W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi - Północ w Warszawie w sposób prawidłowy i wyczerpujący rozważył wszystkie okoliczności i dowody ujawnione w toku rozprawy, dokonując następnie na ich podstawie prawidłowych ustaleń faktycznych i należycie wykazał winę oskarżonego. Sąd I Instancji prawidłowo przeprowadził postępowanie dowodowe i dokonał na jego podstawie prawidłowej subsumcji. Ocena oraz analiza materiału dowodowego dokonane przez Sąd są dokładne, nie wykazują błędów logicznych i nie wykraczają poza ramy swobodnej oceny dowodów. Uzasadnienie zaskarżonego wyroku zawiera bardzo dokładną analizę zebranych dowodów. Sąd Rejonowy przedstawił, które dowody uznał za wiarygodne, a którym odmówił wiary i swoje stanowisko uzasadnił. W trakcie kontroli instancyjnej nie ujawniono też istnienia bezwzględnych przyczyn odwoławczych wskazanych w art. 439 § 1 k.p.k.

Analiza materiału dowodowego pozwala bez wątpliwości stwierdzić, iż zachowanie L. C. wypełniło znamiona zarzucanego mu czynu wyczerpującego dyspozycję art. 59 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i nie zachodziły żadne okoliczności wyłączające w tej sytuacji odpowiedzialność karną, przedstawione zaś w uzasadnieniu rozumowanie oraz wyciągnięte wnioski potwierdzają trafność rozstrzygnięć, tak co do winy, jak i co do wymiaru kary.

Obrońcy oskarżonego podnieśli w apelacji, że Sąd I instancji naruszył zasadę swobodnej oceny dowodów, uznając zeznania świadków A. P. i M. K., złożone na etapie postępowania przygotowawczego, za wiarygodne i nie rozważając w sposób obiektywny okoliczności związanych z uzyskaniem materiału dowodowego.

Należy wskazać, iż Sąd Rejonowy słusznie oparł się na zeznaniach świadków A. P. i M. K. złożonych na etapie postępowania przygotowawczego, z których wprost wynika, iż oskarżony dopuścił się popełnienia zarzucanego mu czynu i które w tym fragmencie należy uznać za w pełni wiarygodne.

Świadek A. P., składając kilkakrotnie zeznania w postępowaniu przygotowawczym, dokładnie wskazała, od kogo i gdzie dokonywała zakupu substancji psychotropowej w postaci mefedronu oraz środka odurzającego w postaci heroiny. Opisała również, w jakim okresie dochodziło do transakcji i za jakie kwoty nabywała porcje. Świadek A. P. opisała wygląd oskarżonego i dwukrotnie podczas czynności okazania wizerunku wskazała na osobę oskarżonego, jako na mężczyznę, od którego kupowała narkotyki. Swojego rozpoznania była pewna. Świadek opisując wygląd oskarżonego podniosła, iż ma na piersi bliznę. Sąd Okręgowy w toku rozprawy odwoławczej dokonał oględzin obu podudzi oskarżonego i stwierdził, że widoczne są na lewej nodze guzy (żylaki) oraz blizna na prawym kolanie. Występujące na podudziu lewym u oskarżonego ślady w ocenie Sądu Okręgowego mogły zostać odebrane jako „blizna” przez świadka P.. Świadek zeznała, iż od lipca 2015 roku kupowała od oskarżonego mefedron, płacąc za porcję kwotę 30 zł, heroinę, płacąc za porcję 50 złotych oraz mefedron w buteleczkach o pojemności 90 ml, płacąc za buteleczkę 45 zł. Opisała także, gdzie i w jaki sposób została zatrzymana przez funkcjonariuszy policji.

Również świadek M. K. dokładnie przedstawił okoliczności, w jakich dokonywał zakupów narkotyków oraz czas i miejsce transakcji, jak również osoby, od których je nabywał. Wskazał na osobę oskarżonego, jako na mężczyznę, od którego kupił środek odurzający w postaci heroiny i opisał jego wygląd. Świadek M. K. zeznał w toku postępowania przygotowawczego, że oskarżony na obydwu łydkach miał kolorowe tatuaże. Sąd Odwoławczy w toku rozprawy głównej dokonał oględzin podudzi oskarżonego i nie stwierdził obecności na nich tatuaży. Ta okoliczność zdaniem Sądu Okręgowego nie przesądza o niewiarygodności zeznań świadka. Fakt, iż oskarżony nie ma aktualnie tatuaży nie świadczy o tym, że nie miał ich wcześniej. Również mógł mieć tatuaże z kategorii usuwalnych, zmywalnych bądź nakładanych. Pozostałe zeznania świadka w powiązaniu z materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie świadczą o tym, że opisując osobę od której dokonywał zakupu heroiny miał na myśli oskarżonego.

Nie sposób zgodzić się również z twierdzeniem obrońców oskarżonego, że Sąd I instancji dopuścił się naruszenia art. 4 kpk i art. 7 kpk poprzez uznanie zeznań świadków A. P. i M. K. za wiarygodne w sytuacji, w której na etapie postępowania sądowego świadkowie kategorycznie zaprzeczyli prawdziwości depozycji złożonych na etapie postępowania przygotowawczego. W ocenie Sądu Odwoławczego, Sąd I instancji w sposób wyczerpujący i wnikliwy dokonał analizy zeznań świadków A. P. i M. K. oraz prawidłowo ocenił ich wartość dowodową.

Sąd Rejonowy słusznie nie dał wiary zeznaniom świadków składanym w toku postępowania sądowego. Świadkowie przedstawili zupełnie inny przebieg wydarzeń, zaprzeczyli jakoby oskarżony L. C. udzielał im środków odurzających i substancji psychotropowych, a także wskazali, że przedstawione przez nich zeznania z postępowania przygotowawczego były sugerowane im przez funkcjonariuszy Policji. Zdaniem Sądu Odwoławczego podane przez świadków okoliczności miały na celu jedynie przedstawienie oskarżonego w lepszym świetle oraz umniejszenie jego winy. Należy podkreślić, iż obecnie świadkowie nie są zatrzymani przez policję, zakończyły się wobec nich sprawy dotyczące posiadania narkotyków, a w związku z tym w ocenie Sądu Okręgowego w trakcie zeznań składanych w postępowaniu sądowym postanowili również przedstawić wersję zdarzeń korzystną dla oskarżonego. Ponadto należy podkreślić, iż świadek M. K., już w toku postępowania przygotowawczego wskazywał, iż nie chce potwierdzać tego, co wcześniej powiedział, albowiem boi się o własne życie i bezpieczeństwo swoich najbliższych. Twierdził także, iż na jego telefon komórkowy dzwoniły „jakieś osoby” i mówiły, że „sprzedał L.”, jak również groziły mu i wspominały o „jakiejś A.”, która miała „wsypać L.”. Ta zeznania w powiązaniu z postawą świadków zaprezentowaną w toku postępowania sądowego i treścią zarzucanego oskarżonemu czynu wskazują, iż przyjęli oni postawę obronną z obawy o swoje życie i zdrowie. Środowisko osób uzależnionych od narkotyków oraz ich nabywców jest specyficzne i połączone siecią wzajemnych powiązań.

Z tego powodu podnoszone przez obrońców zarzuty, że świadkowie na rozprawie odwołali swoje zeznania, a w związku z tym brak jest dowodów potwierdzających winę oskarżonego, nie zasługują na uwzględnienie.

Również nie są zasadne zarzuty obrońców oskarżonego, iż Sąd Rejonowy niesłusznie oddalił wnioski dowodowe o powołanie biegłego z zakresu terapii uzależnień, na okoliczność, czy świadkowie A. P. i M. K. w toku przesłuchań odbywających się bezpośrednio po zatrzymaniu nie ujawniali objawów odstawienia środków psychoaktywnych. Sąd Odwoławczy podziela argumentację Sądu I instancji w zakresie podstawy i argumentów oddalenia wniosku dowodowego i tym samym dokonał ponownego oddalenia tego wniosku dowodowego. W pierwszej kolejności należy podkreślić, iż świadek A. P. już w toku postępowania przygotowawczego została przesłuchana w obecności biegłego psychologa. Biegła miała możliwość rozmowy ze świadkiem, jak również była obecna przy składaniu przez świadka zeznań. Z opinii biegłej nie wynika w żaden sposób, aby w dniu przesłuchania świadek był w stanie, który uniemożliwiał jej składanie zeznań. Natomiast jej zeznania zdaniem biegłej mogą stanowić wartościowy materiał dowodowy. Biegła jednocześnie wskazuje, iż składanie dalszych zeznań powinno odbywać się pod nieobecność oskarżonych albowiem może to być okoliczność wpływająca krępująco na zeznania świadka. Wskazać również należy, iż na obecnym etapie nie da się przeprowadzić zawnioskowanego dowodu albowiem biegły, który miałby opiniować na obecnym etapie postępowania, nie był obecny przy przesłuchaniu w toku postępowania przygotowawczego i nie będzie mógł ocenić stanu świadków z tego dnia. Ponadto dowód ten w odniesieniu do świadka A. P. został przeprowadzony i nie podważył zeznań składanych w toku postępowania przygotowawczego.

W konsekwencji wcześniej podniesionych argumentów obrońca oskarżonego ostatecznie zarzucił Sądowi I instancji błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia poprzez nieuprawnione przyjęcie, że oskarżony popełnił czyn z art. 59 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 64 § 1 k.k.

Wbrew twierdzeniom skarżącego, analiza całokształtu materiału dowodowego ujawnionego w toku rozprawy głównej pozwala na jednoznaczne stwierdzenie, że Sąd I instancji prawidłowo ocenił dowody, a zwłaszcza zeznania świadków A. P. oraz M. K. i na ich podstawie dokonał prawidłowych ustaleń stanu faktycznego.

Z ostrożności procesowej na wypadek nieuznania zasadności zarzutów naruszenia art. 7 k.p.k., art. 4 k.p.k., art. 410 k.p.k. i błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku polegającego na nieuprawnionym przyjęciu przez Sąd I instancji, że oskarżony popełnił zarzucany mu czyn z art. 59 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, obrońca oskarżonego podniósł zarzut rażącej niewspółmierności kary.

W ocenie Sądu Okręgowego, wbrew twierdzeniom podniesionym w apelacji obrońcy oskarżonego, Sąd I instancji nie dopuścił się naruszenia przepisów prawa w tym zakresie. Z rażącą niewspółmiernością kary za określone przestępstwo mamy do czynienia wówczas, gdy na podstawie wszystkich okoliczności mających wpływ na jej wymiar można

ustalić, że zachodzi wyraźna różnica pomiędzy karą wymierzoną przez sąd pierwszej instancji, a karą, jaką należałoby wymierzyć w instancji odwoławczej przy prawidłowym zastosowaniu dyrektyw wymiaru kary zawartych w art. 53 k.k. i dalszych (tak wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 25 września 2013r. w sprawie II AKa 154/13).

Zdaniem Sądu Okręgowego wymierzona w przedmiotowej sprawie kara w wymiarze 5 pięciu lat pozbawienia wolności i grzywny w wymiarze 150 stawek dziennych grzywny przy ustaleniu wysokości jednej stawki na 200 złotych nie stanowi kary nadmiernie surowej, a tym bardziej nie jest rażąco niewspółmierna.

Dotychczasowe postępowanie oskarżonego, w szczególności jego wielokrotna karalność i działanie w warunkach powrotu do przestępstwa z art. 64 § 1 k.k., wskazują na to, iż jedynie odbycie kary w warunkach izolacji penitencjarnej spełni cele wychowawcze i prewencyjne, a ponadto stanowić będzie karę sprawiedliwą w odczuciu społecznym. Należy wskazać również, iż jak wynika z aktualnych danych o karalności dotyczących oskarżonego, był on już 4 karany za przestępstwa penalizowane w ustawie o przeciwdziałaniu narkomani i pomimo tego nadal wchodzi w konflikt z prawem oraz nie przestrzega obowiązujących przepisów. Świadczy to o znacznej demoralizacji oskarżonego, lekceważącym stosunku do porządku prawnego i nikłych efektach procesu resocjalizacyjnego.

Przy wymiarze kary Sąd Okręgowy wziął pod uwagę okoliczności obciążające, w szczególności nagminność tego rodzaju czynów. Oskarżony, udzielając odpłatnie środków odurzających i substancji psychotropowych, działał z bardzo błahych pobudek, nastawiając się na prosty i łatwy zysk. Narkomania jest zjawiskiem bardzo niebezpiecznym, gdyż naraża na niebezpieczeństwo najważniejsze dobra człowieka, jakim jest życie i zdrowie – dobra podlegające ochronie przez normy Konstytucji Rzeczypospolitej.

W związku z powyższym, wbrew stanowisku obrońcy oskarżonego, Sąd I instancji wymierzając karę 5 lat pozbawienia wolności i grzywny w wymiarze 150 stawek dziennych grzywny przy ustaleniu wysokości jednej stawki na 200 złotych, prawidłowo uwzględnił wobec oskarżonego L. C. wszystkie okoliczności mające wpływ na jej wymiar, czemu dał wyraz w pisemnych, szczegółowych i wnikliwych motywach zaskarżonego wyroku, co również znalazło pełną aprobatę Sądu Okręgowego.

Zgromadzone w sprawie dowody, które w sposób prawidłowy i przy zachowaniu norm określonych w art. 7 k.p.k. ocenił Sąd I instancji, w sposób jednoznaczny wskazują, iż oskarżony L. C. dopuścił się popełnienia przypisanego mu w wyroku czynu.

Z powyższych względów orzeczono jak w wyroku.

SSR del. Izabela Kościarz - Depta SSO Ludmiła Tułaczko SSO Adam Bednarczyk